

6. Mały katechizm

1. Pismo Święte to list Boga do mnie mówiący o Jego miłości.
2. Pan Bóg to Duch najdoskonalszy, Stworzyciel nieba i ziemi.
3. Anioł to duch stworzony przez Boga. Ma rozum i wolną wolę, ale nie ma ciała.
4. Człowiek to stworzenie Boże. Ma duszę i ciało, rozum i wolną wolę. Potrafi kochać.
5. Człowiek żyje po to, żeby poznawać Boga, czcić Go, kochać, służyć Mu i być szczęśliwym w niebie na zawsze.
6. Jezus Chrystus to Syn Boży, Druga Osoba Trójcy Świętej. Stał się człowiekiem, nauczał, uzdrowiał, pomagał ludziom. Pokazał swoim życiem, jak należy kochać Boga i drugiego człowieka. Umarł na krzyżu za nasze grzechy. Zmartwychwstał, aby nas zbawić. Otworzył nam drogę do szczęścia w niebie. Uczynił to wszystko z miłości do nas.
7. Kościół to wspólnota (rodzina) dzieci Bożych (ochrzczonych), zjednoczona z Chrystusem, wyznająca tę samą wiarę, gromadząca się na wspólnej liturgii i kierowana przez papieża i biskupów.
8. Apostołowie to ludzie wybrani przez Pana Jezusa i posłani, by głosić Ewangelię, kontynuować misję Chrystusa na ziemi. Biskupi są następcami apostołów, a najważniejszym z nich jest papież.
9. Prorok to człowiek mówiący w imieniu Boga. Wzywa do wiary i nawrócenia.
10. Objawienie Boże to czyny i słowa Boga dotyczące Jego miłości i zbawienia, zawarte w Tradycji Kościoła i spisane w Piśmie Świętym.
11. Świętych obcowanie oznacza, że ludzie na ziemi, w niebie i w czyśćcu są ze sobą połączeni, modlą się za siebie nawzajem.
12. Rzeczy ostateczne człowieka to: śmierć, sąd Boży, zmartwychwstanie do życia w niebie albo piekło.
13. Niebo to stan wiecznego szczęścia, miłości i bliskości z Bogiem, zjednoczenia z Nim na zawsze.
14. Czyściec to stan, w którym człowiek przygotowuje się do wejścia do nieba (jeśli nie przygotował się do tego na ziemi).
15. Piekło to stan wiecznego nieszczęścia, z dala od Boga, dla ludzi, którzy odrzucili bliskość Boga.

16. Człowiek grzeszy, gdy nie czyni tego, o co prosi go Bóg. Można grzeszyć myślą, słowem, uczynkiem i zaniedbaniem.
17. Cnota to trwała zdolność do czynienia jakiegoś dobra.
18. Łaska Boża to dar od Boga, potrzebny człowiekowi do zbawienia.
19. Łaska uczynkowa to dar od Boga potrzebny do czynienia dobra.
20. Łaska uświęcająca to dar od Boga, przez który możemy żyć we wspólnocie z Bogiem.
21. Zbawienie to dar Boży ofiarowany przez Jezusa. Jezus umarł za nas i zmartwychwstał, abyśmy mogli na nowo zjednoczyć się z Bogiem.
22. Przykazanie jest objawioną wolą Bożą, którą ludzie powinni wypełniać, gdyż zawiera drogowskazy do szczęścia i dobra. Najważniejszym przykazaniem jest miłować Boga ponad wszystko, a bliźniego swego jak siebie samego.
23. Sakrament to znak widzialny działania Pana Boga. To spotkanie z Bogiem, w którym Jezus daje nam swoją łaskę.
24. Chrzest to pierwszy sakrament, gładzi grzech pierworodny, włącza do wspólnoty Kościoła, daje nam Boże życie, miłość, wiarę i nadzieję. Przez niego stajemy się dziećmi Boga.
25. Bierzmowanie to sakrament, w którym dokonuje się spotkanie człowieka wierzącego z Duchem Świętym. Jego owocem jest umocnienie do mężnego wyznawania swojej wiary i jej obrony oraz do godnego życia.
26. Najświętszy Sakrament to prawdziwe Ciało i Krew Pana Jezusa, pod postacią chleba i wina. Msza Święta to Uczta, bezkrwawa Ofiara, Dziękczynienie, spotkanie z Jezusem dające nam pomoc do zbawienia. Msza Święta jest pamiątką męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa. Jezus pod postaciami chleba i wina ofiaruje się za nas swojemu Ojcu, chce jak najściślej zjednoczyć się z człowiekiem.
27. Sakrament pokuty i pojednania to sakrament, w którym człowiek grzeszny doświadcza spotkania z miłosiernym Bogiem. W tym sakramencie człowiek wyznaje ze skrucą i żalem swoje grzechy, z których Bóg go uwalnia za pośrednictwem kapłana.
28. Namaszczenie chorych to sakrament, w którym Jezus przychodzi z pomocą ludziom chorym, umacnia ich duszę i ciało.
29. Kapłaństwo to sakrament święceń, wiąże się ze szczególnym powołaniem otrzymanym od Chrystusa oraz z zadaniem podjęcia określonej służby w Kościele i sprawowania sakramentów.

30. Małżeństwo to sakrament, który wiąże się z powołaniem do życia w rodzinie. Jest to znak Bożego błogosławieństwa, które wspomaga dwoje małżonków w obdarzaniu się miłością oraz wypełnianiu zadań związanych z ojcostwem i macierzyństwem.
31. Sakramentalia to poświęcenia i błogosławieństwa ustanowione przez Kościół dla dobra człowieka, np. poświęcenie medalika, błogosławieństwo dzieci przed Pierwszą Komunią Świętą, procesje, egzorcyzmy, pogrzeb.
32. Trójca Święta to jeden Bóg w Trzech Osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

Powyższe sformułowania zawierają podstawowe prawdy wiary, do których będzie się powracało w późniejszych latach nauki. Trudności czy niemożność przyswojenia wszystkich treści katechizmowych nie może być przeszkodą w dopuszczeniu dziecka do pełnego uczestnictwa we Mszy Świętej, do sakramentu pokuty i Eucharystii.

**Rozstrzygająca jest możliwość stwierdzenia,
czy uczeń zna odpowiedzi na podstawowe pytania:**

- Kogo przyjmiesz w Komunii Świętej?
- Jak wygląda przyjmowanie Komunii Świętej?
- Czy miałeś w domu opłatek? Czym on się różni od hostii? Kiedy opłatek staje się ciałem Pana Jezusa?
- Jakie słowa wypowiada ksiądz nad chlebem w czasie Mszy Świętej? Kto je wypowiedział po raz pierwszy?
- Gdzie w kościele jest Pan Jezus obecny pod postacią chleba?
- Jaką modlitwą można krótko pomodlić się przed Najświętszym Sakramentem?
- Jak często można przystępować do Komunii Świętej?
- Czy zawsze można przyjmować Pana Jezusa? Wyjaśnij tę kwestię.
- Jakie są warunki sakramentu pokuty? Wyjaśnij je.
- Czy masz jeszcze grzech pierworodny?
- Ile jest sakramentów świętych?
- Które z nich już przyjąłeś, które przyjmiesz w tym roku, a które przyjęli twoja mama, twój tata, babcia i dziadek?

Uczeń powinien znać na pamięć najważniejsze prawdy wiary, formułę spowiedzi, odpowiedzi na słowa kapłana w czasie liturgii sakramentów pokuty i Eucharystii.

Młody człowiek po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej nadal, z pomocą swoich najbliższych, ale już coraz bardziej świadomie, dba o rozwój żywej relacji z Panem Jezusem, słucha Jego słów, odpowiada na nie swoim życiem, systematycznie przystępuje do sakramentów świętych. Wie, że Eucharystia jest najwspanialszym spotkaniem z Bogiem. Uczy się prowadzić dialog z Bogiem w czasie Mszy Świętej i w swoim codziennym życiu. Posiada też niezbędną wiedzę religijną, którą rozwija w ciągu kolejnych lat życia.

Modlitwy obowiązujące ucznia klasy III szkoły podstawowej: Znak krzyża, *Ojcze nasz*, *Pozdrowienie anielskie*, *Chwała Ojcu*, dialogi i części stałe Mszy Świętej, *Wyznanie Wiary*, Przykazanie miłości, Dekalog, Przykazania kościelne, Siedem sakramentów świętych, Pięć warunków sakramentu pokuty, Najważniejsze dobre uczynki.

Uczeń umie wyjaśnić pojęcia: „anioł”, „zbawienie”, „grzech”, „prorok”, „apostoł”, „Boże Objawienie”, „sakrament”, „post eucharystyczny”, „Komunia Święta”, „Najświętszy Sakrament”, „Pismo Święte”. Wymienia sakramenty święte, przykazania Boże (Dekalog) i przykazania kościelne.

Umie wyjaśnić, czym są nabożeństwa październikowe, wielkopostne, majowe, czerwcowe. Wie, jak należy świętować niedzielę. Objaśnia, jak świętować Boże Narodzenie i Wielkanoc. Opowiada o ustanowieniu Eucharystii, zna jej różne nazwy. Wie, jak przeżywać sakrament pokuty. Wymienia pięć warunków sakramentu pokuty i pojednania. Potrafi pomodlić się własnymi słowami i sformułować osobistą modlitwę prośby, dziękczynienia, przeproszenia i wychwalania Boga. Opowiada, jak pielęgnować przyjaźń z Panem Jezusem, jak przygotowywać się do Mszy Świętej, jak ją dobrze przeżywać, jak odbyć sakrament pokuty. Zna części stałe Mszy Świętej i potrafi odpowiedzieć na wezwania kapłana. Przyjmuje właściwe postawy ciała w czasie modlitwy, zna właściwe gesty modlitewne. Zna pieśni liturgiczne odpowiednie dla poszczególnych części Mszy Świętej.

Pytania problemowe dla przygotowujących się do Pierwszej Komunii Świętej

1. Dlaczego krzyż jest znakiem chrześcijan?
2. Jak można się modlić?
3. Jakie jest najważniejsze miejsce w kościele – domu Bożym?
4. Powiedz, dlaczego niedziela jest najważniejszym dniem tygodnia.
5. Co to znaczy, że Msza Święta jest wspólnym dziękczynieniem Bogu Ojcu?
6. Opowiedz o znaczeniu i świętowaniu Bożego Narodzenia i Wielkanocy.
7. Jak można wyrażać podziękowanie Bogu, a jak Go przepraszać?
8. Co dzieje się podczas poszczególnych części Mszy Świętej?
9. Dokończ zdanie: „Eucharystia to pamiątka męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa, ponieważ...” .
10. Kto i co może pomóc w robieniu rachunku sumienia?
11. Jak dobrze przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania?
12. Dlaczego warto zachowywać przykazania Boże?
13. Wymień sakramenty święte, które przyjąłeś ty, twoi rodzice i starsze rodzeństwo.
14. Czym się różni zwykły chleb od hostii przyjmowanej w Komunii Świętej?
15. Dlaczego warto często czytać i rozważać Pismo Święte?
16. Dlaczego Ewangelia jest najważniejszą częścią Biblii?
17. Opowiedz o najważniejszych wydarzeniach z życia Pana Jezusa.
18. Jak można dzielić się wiarą w swoim otoczeniu?
19. Po czym powinno się poznawać ucznia Pana Jezusa?
20. Kto jest twoim bliźnim i jak należy go traktować?
21. Dlaczego Maryja jest także naszą matką i dlaczego zwracamy się do Niej o pomoc?
22. Opowiedz kilka wydarzeń z życia Matki Bożej.
23. Podaj przykłady wypełniania przykazania miłości Boga, bliźniego i siebie samego.
24. Pan Jezus nam błogosławi, daje nam siłę do dobrego postępowania, zaprasza na swą Ucztę, ofiarowuje samego siebie, zbawił nas, chce naszego szczęścia. Podaj wybrane fragmenty z Ewangelii, które o tym mówią. Spróbuj je opowiedzieć albo zilustrować.

25. Staraj się zapamiętać najważniejsze prawdy wiary z *Małego katechizmu*, formułę spowiedzi, odpowiedzi na słowa kapłana w czasie liturgii sakramentu pokuty i Eucharystii.

UWAGA: Zadając dzieciom pytania, poruszając różne zagadnienia, nie powinniśmy stosować pytań zamkniętych z zaimkiem pytającym „Czy...?”.